

Een rondje zeedijk, met poëzie

Boven het Markermeer kruipt de zon omhoog, een auto sukelt over de dijk, in de verte blaft een hond. Het is nog vroeg in Schellinkhout, het dorp rust stil en wonderschoon achter de zeedijk. Eventjes denk je, vrij naar Marten Toonder: 'Ach, ik zou een dichter kunnen zijn, als er niet altijd iets tussen kwam'.

En zo is het. Geen tijd voor poëzie, we zijn hier voor een stevige wandeling. Eerst even de feiten. Je zou het niet zeggen maar Schellinkhout, gelegen op een steenworp voorbij Hoorn, is eigenlijk een stad. In 1402 kreeg het plaatsje stadsrechten. Niet dat ze daar ooit veel werk van gemaakt hebben, want Schellinkhout is een typisch Noord-Hollands lintdorp gebleven, een eindeloze sliert van boerderijen en huizen die door bomen aaneen worden geregen. Hoewel, misschien toch niet zó Noord-Hollands, want het is niet een kaarsrechte polderweg, maar een weg met – officieel geteld – 33 bochten. De weg volgt de loop van het vroegere veenviertje De Dregt, dat in de Zuiderzee uitkwam, niet ver van de Martinuskerk in het hart van het dorp. Voorbij de kerk, waarvan het oudste deel in de 14e eeuw al werd gebouwd, ga je rechtsaf als je wilt parkeren. Aan de overzijde van de Zuiderdijk ligt de Uiterdijk, een stuk buitendijks land dat een paradijsje is voor kite- en andere surfers. In de zomer is het hier een drukte van belang. Nu zul je er alleen een enkele diehard op het water vinden.

We lopen terug naar de Dorpsweg en doorkruisen Schellinkhout in zuidelijke richting. Boeren en buitenlui, het leeft hier gemoedelijk door elkaar – het dorp ziet de laatste jaren

nogal wat import komen, mensen van buiten die er genieten van de rust. Geef ze eens ongelijk. Als de Dorpsweg bijna aanhaakt op de dijk, is er een vertakking naar links. Er staat ook een groen bordje, 'wandelpad'. Die nemen we. Voor de boerderij links, langs het hek het weiland in. Voor ons de lege polder, boven ons de ganzen en rechts de zeedijk. We doorkruisen het land zonder de schapjes aan het schrikken te maken. Ons pad buigt naar links. We volgen het tot we uiteindelijk weer bij de weg komen, bij het buurtschap Wijmers waar we rechts gaan richting Wijdenes. Niet echt een weg om langs te wandelen, maar je kunt de groenstrook aan de rechterkant nemen.

Floris V

Ook in Wijdenes lijkt weinig aan de hand. Alle tijd dus om even stil te staan bij het feit dat Floris V hier in 1282 zijn zegetocht begon tegen de West-Friezen. In een ultieme poging zijn vader, de bij Hoogwoud gesneuvelde Willem II, te wreken, gingen zijn troepen hier aan land. Na een heftige strijd stootte Floris door naar Hoogwoud. Hij bouwde later een dwangburcht in Wijdenes, waarschijnlijk op een plaats die nu buitendijks ligt. Goed, dit is allemaal lang geleden. Op een doordeweekse ochtend is Wijdenes een rustig oord. Het heeft een kleine buurtsuper die dapper stand houdt, een 15e eeuwse kerkje en enkele 18e eeuwse huisjes, Kerkbuurt 78 en 80, die Rijksmonument zijn. Vanzelf komen we uit op de Zuiderdijk. Er wordt nog steeds gewerkt op de dijk, maar wandelaars kunnen er gemakkelijk op. Plotse-ling sta je in het harde licht, met een kille bries

Begin- en eindpunt: Uiterdijk, Schellinkhout. daar kun je parkeren
Afstand: 9 km
Horeca: In Schellinkhout De Midget (in de winter alleen op zondag v.a 12 uur). In Wijdenes café de Bierstal en restaurant De Egelantier
Honden: aan de lijn (zeker bij de schapen)
Openbaar vervoer: Bus 412 rijdt van Station Hoorn naar Schellinkhout

om je oren en een magnifiek uitzicht in alle richtingen. Gebruik je fantasie en je ziet voor je hoe Floris V hier aan wal kwam. Of hoe de Wijdenessers en Schellinkhouters drie eeuwen later toekeken terwijl Cornelis Dirksz. met zijn schepen de Spaanse vloot tot overgave dwong. Cornelis Dirksz. kon de strijd in het oorlogsjaar 1573 liefst 28 uur lang volhouden door hulp vanuit Schellinkhout.

De vechtende schepen dreven vanaf Marken helemaal tot voorbij De Nek, de bocht in de dijk waar nu de gelijknamige kleiput ligt. Begin twintigste eeuw werd hier klei gewonnen om de zeedijk te versterken. Nu is het een natuurgebied waar trekvogels verblijven en diverse soorten broeden, zoals de geoorde fuut en – met duizenden tegelijk – de kokmeeuw. De laatste wordt dan ook geëerd met een gedicht, aangebracht in een bankje dat uitziet over het Markermeer. 'Larus ridibundus met zijn chocoladebruine kop/ vermenigvuldigt zich schaterlachend/ keer op keer tot een kolonie vol met kokmeeuw'. Ziedaar, toch nog een gedicht.

Tekst en foto: Mark Minnema

De Zuiderdijk bij Schellinkhout, rechts de Kleiput.